

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Бойко Р.В.

*(Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка)*

Визначну роль в економіці України відіграє сільськогосподарське виробництво. Значні зміни погодних умов, за останні десятиліття, викликають серйозні проблеми у розвитку аграрних підприємств – зниження урожайності с/г культур і продуктивності тваринництва. За науковими прогнозами підвищення температурного фону в найближчому майбутньому, вплине на зниження виробництва зернових культур. Значним резервом підвищення валових зборів с/г продукції є зрошувальні землі. Сучасна система землекористування призвела до зниження потенційної родючості зрошувальних ґрунтів їх деградації (вторинне засолення, погіршення агрофізичних властивостей). Так, як можливості збільшення площ зрошувальних та осушуваних угідь практично вичерпано, то необхідна реконструкція діючих систем, а також перехід на ресурсозберігаючі технології – хімічної меліорації зрошувальних земель. Підвищення родючості кислих та солонцевих ґрунтів шляхом внесення кальцієвмісних сполук, фосфорного борошна та ін. Розглядаючи фактори глобальних змін клімату відносно сільського господарства України вчені С. Дем'яненко, В. Бутко відмічають подальше збільшення періодів літньої посухи (удвічі порівняно з попереднім періодом) і збільшенням дефіциту води в цілому. Послабити вплив змін клімату на аграрні підприємства, як свідчать автори, можливо через вибір ефективної системи землеробства. Це комплекс взаємозв'язаних технологічних (агротехнічних, меліоративних, організаційних заходів щодо використання землі, відновлення і підвищення родючості ґрунту, створення сприятливих умов для вирощування с/г культур. Із існуючих систем землеробства як в Україні так і за кордоном, найбільш значущою є система органічного землеробства. Як цілісна система управління виробництвом вона поліпшує стан агроecosystem, через біологічні варіанти, цикли, та біологічну активність ґрунту, нівелює дію природних факторів (екстремальні погодні умови). Позитивним моментом використання органічного землеробства в цілому, що ціна сертифіковану продукцію майже удвічі вища, ніж на звичайну продукцію с/г господарства. Витрати на виробництво покривають навіть при незначних урожаєх. Адаптація вітчизняних аграрних підприємств до кліматичних змін можлива через використання технології безполицевого обробітку ґрунту. За оцінкою вчених і практиків, технологія дозволяє утримувати вологу в ґрунті, поліпшує доступність води рослинами, знижується ерозія ґрунтів, зменшуються стоки води і втрати води від випаровування вологи.

Список літератури

1. Гадзало Я.М. Земельна реформа: проблеми і перспективи розвитку аграрної економіки / Я. М. Гадзало, Ю. Я. Лузан // Економіка АПК. – 2017. – № 1 – С. 5.
2. Дем'яненко С. І. До питання про стратегію розвитку аграрного сектору економіки України / С. І. Дем'яненко // Економіка АПК. – 2014. – № 1 – С. 14
3. Дем'яненко С. І. Стратегія адаптації аграрних підприємств України до глобальних змін клімату / Дем'яненко С. І., Бутко В. Н. // Економіка України. – 2012. – № 6. – С. 66-72.